

1.20 דרך האתרים היא דרך הבשמים

עד כה לא זוהתה 'דרך האתרים'. היו שהציעו שזו דרך המרגלים - "המתתרים" (ראה פירושים). אחרים הציעו דרך כלשהי בקרבת קדש כפי שהיא מופיעה בתיאוריה שלהם (ראה ויקיפדיה).

אך הודות לפענוח תוואי המסע, מחקר זה מצא שדרך האתרים היא בעצם **דרך הבשמים!**

דרך הבשמים, אחת מהדרכים הראשיות בעולם הקדום, שימשה להובלת בשמים מחצי-האי ערב לאירופה. הדרך הגיעה אל מדבר צין, ועברה בבקעת חזמה. ב-'פטרה הקטנה'¹ היא פנתה מערבה, וירדה בשביל צר (ובחלקו מלאכותי) אל מפלס הערבה והמשיכה משם אל חוף הים התיכון.²

בערבית, בושם נקרא *عطر* (עטר), ומי שסוחר בבשמים נקרא *عطار* (עטאר) ובעברית בשם (Perfumer).

למשל, **שוק הבשמים** (סוחרי הבשמים) שבירושלים, נקרא בערבית '**סוק אל עטריין**' (سوق العطارين)³.

איור 76: שוק הבשמים בירושלים

אם כן, השם המקראי ("דרך האתרים") מקורו בשיבוש השם הערבי שבו השתמשו השיירות ותושבי המקום (طريق العطارين, דרך העטריין, כלומר דרך הבשמים). ראה גם את התרגום כאן.

הוכחה לכך אנו מוצאים בתרגום השבעים⁴, שם השתמרה ההגייה הנכונה Αθαριν (=Atharin = עטריין)!

לסיכום, מחקר זה מצא שדרך הבשמים היתה פעילה כבר בתקופת יציאת מצרים, הרבה לפני המשוער כיום.

למעשה אין להתפלא על כך, שכן אנו יודעים שהערבים היו סוחרי בשמים כבר בזמן מכירת יוסף: *והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד, וגמליהם נשאים נכאת וצרי נלט, הולכים להוריד מצרימה.*

¹ פטרה "הגדולה" היתה מקום מושבו של המלך הנבטי, בעוד בפטרה "הקטנה" חנו שיירות הגמלים על מטעניהן.

² ראה פרטים בנספח הדרכים הקדומות. ראה את תוואי הדרך בקובץ הממצאים (בספריית: נספחים <דרכים עתיקות).

³ אכן, יש טעות בניקוד העברי המופיע על השלט.

⁴ תרגומי הפסוק (במדבר כא, 1) בשלוש שפות, ובכולם מסתיים השם עם העיצור N ולא M.

- Kai ἤκουσεν ὁ Χανανιτῆς βασιλεὺς Ἀραδὸς ὁ κατοικοῦν κατὰ τὴν ἐρημον – ἤλθεν γὰρ Ἰσραὴλ ὁδὸν Αἰθαριν – και ἐπολέμησεν πρὸς Ἰσραὴλ και κατεπρονόμειυσαν ἕξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν.
- And Arad, the Chananitish king, who dwelt by the wilderness, heard that Israel came by the way of Atharin; and he made war on Israel, and carried off some of them captives.
- Cependant, le Chananéen roi d'Arad, voisin du désert, apprit qu'Israël s'avancait par le chemin d'Atharin. Aussitôt, il prit les armes contre Israël, et il lui enleva quelques prisonniers.